

Doorbraakproject 2015 - 2016

Hepatitis C in de verslavingszorg

Hepatitis C en harddrugsgebruikers

Hepatitis C is een besmettelijke ziekte die via bloed overdraagbaar is. Tachtig procent van de besmettingen met het hepatitis C virus (HCV) leidt tot een chronische infectie. Onbehandeld kan de ziekte op langere termijn leiden tot ernstige gezondheidsschade.

In Nederland behoren harddrugsgebruikers tot de groepen met de hoogste HCV besmettingsgraad. Het betreft vooral mensen die ooit hebben geïnjecteerd. Wanneer HCV is vastgesteld, is een effectieve behandeling beschikbaar. Echter, bij de meeste harddrugsgebruikers met HCV is de besmetting nog niet opgespoord.

Doorbraakproject: verslavingszorg en ziekenhuizen

Instellingen voor verslavingszorg en ziekenhuizen zijn de twee kernpartijen die dit probleem kunnen oplossen. Dit vraagt om een langdurige samenwerking, het overwinnen van een aantal knelpunten en het organiseren van ondersteuning voor de patiënt.

Het Doorbraakproject "Hepatitis C in de verslavingszorg" is er om instellingen voor verslavingszorg en ziekenhuizen hierbij te ondersteunen. Een team van experts helpt lokale teams bij het ontwikkelen van een goed functionerend zorgpad. Hiermee wordt de eerste stap gezet naar een betere zorg voor HCV patiënten uit de verslavingszorg.

Eind 2014 hebben we het eerste doorbraakproject succesvol afgerond. Teams van instellingen voor verslavingszorg en ziekenhuizen hebben een lokaal zorgpad ontwikkeld. Dit project heeft eveneens veel tips & tricks opgeleverd over hoe de opsporing van HCV bij de doelgroep harddrugsgebruikers georganiseerd kan worden, hoe de samenwerking vormgegeven kan worden, hoe de opsporing gefinancierd kan worden, en nog veel meer. Bovendien is het project genoemd als goed voorbeeld door het Ministerie van VWS in een brief aan de Tweede Kamer over de aanpak van chronische hepatitis.

Doe mee!

In 2015 en 2016 organiseren we een tweede (tevens laatste) ronde. In dit doorbraakproject maken we volop gebruik van de opbrengsten van de eerste ronde. Bent u geïnteresseerd in deelname? Op de achterzijde leest u meer.

"Er is blijvende aandacht nodig voor [...] het screenen en behandelen van infectieziekten."

Ministerie van VWS – Drugsbrief 2011

"In het afgelopen 'doorbraakproject ter bestrijding van hepatitis C' in de verslavingszorg is per patiënt een individueel traject ingezet waarbij de zorgketen om de patiënt heen is georganiseerd. De resultaten zijn zeer positief en worden als best practices meegenomen in de zorgketen."

Ministerie van VWS – Brief over integrale aanpak chronische hepatitis 2015

Doorbraakproject 2015-2016

- Met behulp van de doorbraak methode ontwikkelen lokale teams van verslavingszorg en ziekenhuis een zorgpad voor de opsporing en behandeling van hepatitis C voor harddruggebruikers;
- Ondersteuning van experts en Trimbos-team en gebruikmakend van de resultaten van eerste ronde in 2013-2014;
- Meedoen kan!

Doorbraak methode

Verbeterprojecten eindigen regelmatig in een teleurstelling. Na een enthousiaste start verdwijnt de aandacht of blijken de randvoorwaarden onvoldoende om de verbetering door te voeren. Doorbraakprojecten bieden hiervoor de oplossing. Een duidelijke doelstelling, ondersteuning bij knelpunten, uitwisseling van best practices met collega's en de hulp van experts, vergroten de kans dat de zorgverbetering slaagt.

Kenmerken van de doorbraakmethode zijn:

- Lokale multidisciplinaire teams ontwikkelen in één jaar tijd een hepatitis C traject dat past binnen de lokale mogelijkheden.
- De doelen zijn ambitieus maar realistisch, en gebaseerd op bestaande voorbeelden. Het veranderproces wordt niet van buitenaf opgelegd.
- De verbeteringen worden in korte Plan-Do-Check-Act cycli in de praktijk getest.
- Op drie conferenties wisselen lokale teams ervaringen uit met elkaar en een ondersteunend expertteam.
- De aanpak is resultaatgericht en resultaten worden gemeten met indicatoren.
- Commitment van management en directie zijn nodig om het veranderproces kans van slagen te laten hebben.
- Verbeteringen worden tijdens het hele traject verankerd en verspreid.

Het succes van de eerste ronde Hepatitis C in de verslavingszorg (2013-2014) laat zien dat deze verbetermethode goed kan werken. Kijk op www.hepccverslaving.nl voor meer informatie.

Lokale teams

Een lokaal team bestaat idealiter uit een arts, een verpleegkundige en een manager vanuit de verslavingszorg, en een HCV-behandelaar (specialist) en MDL-verpleegkundige vanuit het ziekenhuis. Een team wordt aangestuurd door een coördinator. Hij of zij is de projectleider van het team en in die functie verantwoordelijk voor aansturing, stimulering, actie en opvolging.

Het team onderhoudt, waar nodig, contact met ketenpartners binnen en buiten de instelling, zoals de maatschappelijke opvang, psychiater, dermatoloog, DJI en verzekeraar.

Wat levert het op?

Eind 2016 heeft het lokale team een HCV-zorgpad ontwikkeld dat in de praktijk is getest. In een zorgpad is vastgelegd hoe de optimale zorg voor de patiënt bereikt kan worden en welke professionals verantwoordelijk zijn. Met een zorgpad wordt de zorg efficiënter, veiliger en patiëntgericht. Het hepatitis C traject wordt hiermee ingebed in de reguliere zorg.

Wat is de investering?

De hoeveelheid tijd die het ontwikkelen van een werkzaam HCV-zorgpad kost verschilt per team en is afhankelijk van de startsituatie. Tijd gaat zitten in organisatie en overleg met de ketenpartners en ook in patiëntenzorg zelf. Deelname aan de conferenties kost drie dagen (in één jaar). Het is van belang dat de benodigde uren beschikbaar worden gesteld door de instelling.

Wat	Wanneer
Startconferentie, Utrecht	27 november 2015
Werkconferentie 1	Maart 2016
Werkconferentie 2	Oktober 2016

Deelname

Interesse in deelname of vragen? Neem contact op met Agnes van der Poel, Anouk de Gee of Esther Croes voor nadere informatie (zie contactgegevens hiernaast).

Nog niet alles op orde? Schroom niet om contact op te nemen. Het doorbraakteam is er ook om te helpen met de eerste stappen.

Experts 2015-2016

Nelly van der Gaarden
verslavingsarts Bouman GGZ

Hanneke Huiskamp
MDL-verpleegkundige Deventer ziekenhuis

Jackie Middeldorp
verpleegkundig specialist Victas

Peter van Splunteren
expert Doorbraak Trimbos-instituut

Marc Verhagen
MDL-arts Diakonessenhuis

Elsa van Woerden
verpleegkundige GGD Amsterdam

Nel van Zanten
verslavingsarts IrisZorg en VVGN

Contact

Agnes van der Poel
apoel@trimbos.nl
030-2959 395

Anouk de Gee
agee@trimbos.nl
030-2959 362

Esther Croes
croes@trimbos.nl
030-2959 230